

Verordening Jeugdhulp Enschede 2017 en toelichting

De raad van de gemeente Enschede;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 14 februari 2017 en nummer 1700025825;

gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet;

gezien de ingediende zienswijzen en het advies van de Wmo-raad van 18 januari 2017;

gelet op de doelstellingen zoals verwoord in het Beleidsplan Jeugdhulp Enschede 2015-2018;

overwegende dat de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente heeft belegd, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en bij de jeugdige zelf ligt; en dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening, over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen, over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget (pgb) wordt vastgesteld, voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een pgb evenals misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet, en regels ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;

overwegende dat het voorts wenselijk is te bepalen onder welke voorwaarden een persoonsgebonden budget verstrekt kan worden voor het betrekken van jeugdhulp van een persoon die behoort tot het sociale netwerk van de aanvrager;

besluit vast te stellen:

Verordening jeugdhulp Gemeente Enschede 2017

Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- het college: het college van burgemeester en wethouders (als bedoeld in artikel 34 van de Gemeentewet) van de gemeente Enschede;
- andere voorziening: voorziening niet vallend onder de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
- wijkteams: uitvoeringsorganisatie die door de gemeente belast is met de uitvoering van ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk) problemen ondervinden met hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;
- gesprek: gesprek als bedoeld in artikel 7;
- hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, een lichamelijke of verstandelijke beperking als bedoeld in art. 2.3, eerste lid, van de wet;
- individuele voorziening: op de jeugdige of zijn ouders toegesneden voorziening als genoemd in artikel 2.2.;
- melding; melding van een hulpvraag als bedoeld in artikel 5, eerste lid;
- overige voorziening: overige voorziening als genoemd in artikel 2, eerste lid;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget, dat de jeugdige of zijn ouders in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken en dat namens de gemeente door de Sociale verzekeringsbank aan deze derden wordt uitgekeerd;

- budgetplan: een aan de cliënt aangereikt en door de cliënt aangevuld format budgetplan. Het budgetplan wordt door het college beoordeeld in verband met de aanspraak op een persoonsgebonden budget. In dit plan is de motivatie opgenomen waarom cliënt een persoonsgebonden budget wenst, welke diensten uit het persoonsgebonden budget worden betaald, wat de kwaliteit daarvan is en welke resultaten daarmee worden bereikt;
- wet: Jeugdwet.
- ondersteuningsplan: een plan van aanpak met daarin in ieder geval de te bereiken doelen en daarvoor benodigde ondersteuning. Onder dit ondersteuningsplan wordt ook het hulpverleningsplan verstaan zoals bedoeld in artikel 1.1 van de wet;
- persoonlijk plan of familieplan: een door de jeugdige of zijn ouder opgesteld plan gericht op het gewenst resultaat voor de hulpvraag;
- Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp; het door het college vast te stellen besluit Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp Enschede, inhoudende door het college vastgestelde nadere regels ter uitvoering van de in de onderhavige verordening aangegeven bepaling(en).

Artikel 1.2. Delegatie

Het college stelt het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp vast waarin nadere regels worden gesteld met betrekking tot in deze verordening nader aangegeven onderwerpen.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende overige voorzieningen zijn beschikbaar:
 - a. Informatie en opvoedadvies;
 - b. preventieve opvoed- en opgroeiondersteuning individueel;
 - c. preventieve opvoed- en opgroeiondersteuning groepsgewijs;
 - d. wijkteamondersteuning;
 - kortdurende ondersteuning;
 - casemanagement.
2. De volgende individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
 - a. specialistische jeugdzorg (voorheen provinciale jeugdzorg);
 - b. jeugd-GGZ (generalistische basis-GGZ, specialistische GGZ);
 - c. enkelvoudige ernstige dyslexiezorg;
 - d. Intramurale opvang, behandeling en persoonlijke verzorging van jeugd met een lichamelijke, verstandelijke en/of zintuiglijke beperking
3. Het college stelt bij het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp in de vorm van nadere regels vast welke overige voorzieningen en individuele voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de gemeente, indiening hulpvraag

1. Jeugdigen en ouders met een hulpvraag kunnen het college verzoeken om toekenning van een door het college bij besluit te verlenen individuele voorziening.
2. Het college zorgt voor inzet van de jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel en de uitvoering van jeugdreclassering.
3. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een passende tijdelijke voorziening, of vraagt het college een spoedmachtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.
4. Jeugdigen en ouders kunnen zich rechtstreeks wenden tot een overige voorziening.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via huisarts, jeugdarts of medisch specialist

1. Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, jeugdarts of medisch specialist naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat jeugdhulp nodig is.
2. Als de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 11.

Procedurele bepalingen bij toegang jeugdhulp via gemeente

Artikel 5. Melding hulpvraag

1. Een hulpvraag kan door of namens de jeugdige of zijn ouders bij het college worden gemeld.
2. De wijze waarop een melding wordt gedaan is vormvrij.
3. In spoedeisende gevallen als bedoeld in artikel 4.1.8 van de wet treft het college na de melding onverwijld een tijdelijke voorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek.

Artikel 6. Het onderzoek

1. Het college verzamelt voor het onderzoek en gesprek, bedoeld in artikel 7, alle van belang zijnde en toegankelijke gegevens over de jeugdige en zijn situatie.
2. De jeugdige of zijn ouders verschaffen, zo mogelijk voor het eerste gesprek, aan het college alle gegevens en bescheiden die naar het oordeel van het college voor het onderzoek nodig zijn en waarover zij redelijkerwijs de beschikking kunnen krijgen.
3. De jeugdige of zijn ouders kunnen een persoonlijk plan of een familieplan indienen dat het college bij het onderzoek betreft.
4. Indien de gegevens van de jeugdige en zijn situatie reeds voldoende bekend zijn, kan het college in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van de in lid 2 bedoelde verzameling van gegevens.

Artikel 7. Gesprek

1. Het college onderzoekt in één of meer gesprekken met de jeugdige of zijn ouders en indien gewenst met familie en deskundigen, zo spoedig mogelijk en voor zover nodig:
 - a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
 - b. het gewenste resultaat van het verzoek tot jeugdhulp;
 - c. het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
 - d. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
 - e. de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een overige voorziening;
 - f. de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;
 - g. de wijze waarop een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, of werk en inkomen;
 - h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders;
 - i. de mogelijkheden om te kiezen voor de verstrekking van een persoonsgebonden budget (pgb), waarbij de jeugdige of zijn ouders conform artikel 8.2.1 van de wet, in voor hen begrijpelijke bewoordingen worden ingelicht over de gevolgen van die keuze.
2. Het college informeert de jeugdige of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgpprocedure en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.
3. Indien de gespreksvoorbereiding een afgerond beeld oplevert over de hulpvraag, kan het college in overleg met de jeugdige of zijn ouders afzien van een gesprek en volstaan met een onderzoeksverslag dat voor akkoord aan de jeugdige of zijn ouders wordt voorgelegd en overeenkomstig artikel 8, derde lid, wordt behandeld.

Artikel 8. Het gespreksverslag of ondersteuningsplan

1. Het college zorgt voor een verslag van het onderzoek als bedoeld in artikel 6 en het gesprek als bedoeld in artikel 7.
2. Indien het gesprek naar het oordeel van het college leidt tot de wenselijkheid van een individuele voorziening, wordt ter zake een ondersteuningsplan opgesteld. Indien het door de jeugdige of zijn ouders ingediende persoonlijk plan voldoet aan de bevinden van het onderzoek, wordt dit plan opgevat als het ondersteuningsplan.
3. Na overeenstemming met de cliënt, verstrekt het college aan de jeugdige of zijn ouders, zo spoedig mogelijk via schriftelijke of elektronische weg een weergave van het gesprek en, in voorkomende gevallen, het ondersteuningsplan. Indien jeugdige of zijn ouders hiermee akkoord gaan, kan het ondersteuningsplan voldoen als gespreksverslag.
4. Indien het college een individuele voorziening verstrekt worden in het ondersteuningsplan tevens vastgelegd:

- a. de met de jeugdige en/of zijn ouders gemaakte afspraken inclusief het geformuleerde resultaat;
 - b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
5. Opmerkingen of latere aanvullingen van de jeugdige of zijn ouders worden aan het verslag of ondersteuningsplan toegevoegd.

Artikel 9. Aanvraag

1. Jeugdigen en ouders kunnen een aanvraag om een individuele voorziening schriftelijk, mondeling of digitaal indienen bij het college.
2. Een voor akkoord ondertekend verslag van het gesprek, en in voorkomend geval, een ondertekend ondersteuningsplan dan wel persoonlijk plan of familieplan wordt door het college als aanvraag voor een individuele voorziening beschouwd.

Afweging en voorwaarden individuele voorzieningen

Artikel 10. Toekenning individuele voorzieningen

1. Het college kent een individuele voorziening toe voor zover in het verslag en het plan bedoeld in artikel 8, derde lid, wordt vastgesteld dat de jeugdige:
 - a. op eigen kracht of met zijn ouders of andere personen uit zijn naaste omgeving geen oplossing voor zijn hulpvraag kan vinden;
 - b. geen oplossing kan vinden voor zijn hulpvraag door, al dan niet gedeeltelijk, gebruik te maken van een overige voorziening,
 - c. geen oplossing kan vinden voor zijn hulpvraag door, al dan niet gedeeltelijk, gebruik te maken van een andere voorziening.
2. Het college kent eveneens een individuele voorziening toe voor zover met betrekking tot de jeugdige een verwijzing zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, is afgegeven.
3. Conform artikel 8.1.1 van de wet verstrekt het college alleen een individuele voorziening in de vorm van een pgb:
 - a. indien de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van het college in staat zijn de aan een budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;
 - b. de jeugdige en zijn ouder zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening niet wensen geleverd te krijgen, door een door het college voorgestelde aanbieder. De motivatie moet zijn opgenomen in het budgetplan;
 - c. naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot een individuele voorziening behoort en die de jeugdige en zijn ouder van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is;
 - d. als de jeugdige of zijn ouders de kosten van het pgb, die uitstijgen boven de kostprijs van de naar het oordeel van het college adequate individuele voorziening in natura, zelf willen bekostigen.
4. Aan het persoonsgebonden budget is de verplichting verbonden dat de jeugdige en/of de ouders een budgetplan opstellen dat binnen 15 werkdagen na ontvangst van het format budgetplan moet zijn ingediend bij het college. Het ingediende budgetplan dient te voldoen aan de omschrijving genoemd in artikel 1.1. Het college kan aanvullende voorwaarden stellen aan de inhoud van dit budgetplan.

Artikel 11. Inhoud beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt in ieder geval aangegeven welke voorziening wordt toegekend, de begin- en einddatum van de voorziening en of de voorziening in natura of als pgb wordt verstrekt. In de beschikking wordt verwezen naar het ondersteuningsplan. Tevens wordt aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.
2. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in elk geval vastgelegd:
 - a. dat het budgetplan door het college is getoetst en passend wordt geacht beoordeeld;
 - b. Wat de hoogte van het pgb is;
 - c. hoe de feitelijke betaling ten laste van het te verstrekken pgb plaatsvindt;
 - d. de wijze van verantwoording van het pgb.

Artikel 12. Regels voor pgb

1. De hoogte voor een pgb:
 - a. is gebaseerd op een door de jeugdige of zijn ouders opgesteld plan over hoe zij het pgb gaan besteden;
 - b. is toereikend om effectieve en kwalitatief goede zorg in te kopen;
 - c. bedraagt ten hoogste de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopste adequate individuele voorziening in natura.
2. Het tarief is opgebouwd uit verschillende kostencomponenten, zoals salaris, vervanging tijdens vakantie, verzekeringen en reiskosten.
3. Het college houdt bij de vaststelling van de hoogte van het pgb rekening met het feit of er sprake is van professionele hulpverleners of niet professionele hulpverleners en stelt nadere regels in het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp over de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld en de kwaliteit van de dienstverlening wordt geborgd. De professionele hulpaanbieder dient ingeschreven te staan bij de Kamer van Koophandel met de branche-standaard bedrijfsindeling van de beroepsgroep gezondheidszorg en welzijn.
4. De persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, kan de jeugdhulp uitsluitend onder de volgende voorwaarden betrekken van een persoon die behoort tot het sociaal netwerk, indien deze persoon:
 - a. voor zijn diensten maximaal het pgb-uurtarief voor hulp van niet-professionele zorgverleners krijgt betaald;
 - b. heeft aangegeven dat de zorg aan de belanghebbende voor hem niet tot overbelasting leidt;
 - c. het pgb niet zal gebruiken voor de betaling van tussenpersonen of belangenbehartigers;
 - d. voldoet aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in de wet en de nadere regels in het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp;
 - e. Het college stelt in het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp nadere regels over (de wijze van vaststellen van) de hoogte van het pgb-uurtarief voor niet professionele hulpverleners.

Overige bepalingen**Artikel 13. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering**

1. Onverminderd het bepaalde artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening.
2. Onverminderd het bepaalde artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
 - a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening zijn aangewezen;
 - c. de individuele voorziening niet meer toereikend is te achten;
 - d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening;
 - e. de jeugdige of zijn ouders de individuele voorziening niet of voor een ander doel gebruiken dan voor waar het bestemd is.
3. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a tot en met e, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening.
4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
5. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 14. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:

- a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;

- c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- e. kosten voor bijscholing van het personeel.

Artikel 15. Klachtenregeling

Het college behandelt klachten van jeugdigen of ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van hulpvragen en aanvragen als bedoeld in deze verordening, overeenkomstig de bepalingen van de op dat moment van kracht zijnde gemeentelijke klachtenregeling.

Artikel 16. Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente, bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de bij en krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend; thans de Inspraakverordening Enschede 2006, dan wel een daartoe vastgestelde opvolgende regeling.
2. Het college stelt de betrokken adviesraad van het college, zijnde de Wmo-raad Enschede, vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp. Het college voorziet hierbij de Wmo-raad van ondersteuning om zijn rol effectief te kunnen vervullen.

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking de eerstvolgende dag na publicatie.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Jeugdhulp Enschede 2017.
3. De Verordening Jeugdhulp 2015 wordt met de vaststelling van deze verordening ingetrokken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 maart 2017

De griffier..... De voorzitter.....

Toelichting verordening Jeugdhulp Enschede 2017

Algemene toelichting

Aanleiding

Om de zorg voor de jeugd van 0-18 jaar te verbeteren en dichter bij de bewoners te organiseren heeft het kabinet besloten deze per 1 januari 2015 onder te brengen bij de gemeente door de "Wet houdende regels over de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen", kortweg Jeugdwet genoemd. Vanaf 2015 is de gemeente, naast de taken op het gebied van preventie en jeugdgezondheidszorg, verantwoordelijk voor:

- De toegangstaken van de voormalige Bureaus Jeugdzorg;
- Het voormalige Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK);
- De jeugdzorg in het vrijwillig kader, de jeugdbescherming en de jeugdreclassering;
- De JeugdzorgPlus, voorheen de gesloten jeugdzorg;
- De jeugd-ggz voor jongeren met psychische of psychiatrische problematiek;
- De ondersteuning van jongeren met een (licht) verstandelijke beperking (jeugd-lvb).

Met deze verordening stelt de gemeenteraad, in lijn met de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 van de Jeugdwet en afgeleid van het beleidsplan Jeugdhulp 2015-2018, regels op over:

- de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;

- de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet;
- de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- de waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

In de volgende paragrafen zijn kort de visie en uitgangspunten uit het beleidsplan weergegeven en is een beeld geschetst van het nieuwe jeugdstelsel in Enschede vanaf 2015, in het bijzonder de toegang tot jeugdhulp.

Visie en uitgangspunten

In de Jeugdwet is het wettelijk recht op zorg vervangen door een jeugdhulpplicht voor gemeenten, vergelijkbaar met de huidige compensatieplicht in de Wmo. De gemeente heeft de plicht een voorziening te treffen op het gebied van jeugdhulp als een jeugdige of zijn ouders dit nodig hebben en zij er op eigen kracht niet uitkomen. De gemeente moet hierbij zorgen voor deskundige advisering over en beoordeling van de vraag om hulp.

Om de zorg voor de jeugd te verbeteren is niet alleen een transitie nodig - een overheveling van bestuurlijke en financiële taken en verantwoordelijkheden - maar ook een transformatie - een nieuwe, andere aanpak van ondersteuning en zorg. Gemeente Enschede zet sterk in op een integrale aanpak dichtbij de burger, zoals beschreven in het beleidsplan Jeugdhulp 2015-2018. Om voorbereid te zijn op de nieuwe taken is een omslag nodig in de ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en gezinnen. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden (eigen kracht) van jeugdigen, ouders en hun sociale netwerk;
- Versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen;
- Versterken van vroegsignalering en preventie zodat eerder hulp wordt geboden en het beroep op dure gespecialiseerde hulp wordt verminderd; vraaggerichte, integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur;
- Waarborgen van de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie waarin hij opgroeit;
- Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp op maat te bieden en vermindering van regeldruk.

Dit doet de gemeente met het uiteindelijke doel voor ogen:

Iedere jeugdige groeit gezond en veilig op, kan zijn/haar talenten ontwikkelen en naar vermogen meedoen (rekening houdend met haar of zijn ontwikkelingsniveau, gezin en sociale omgeving).

Inrichting jeugdstelsel en toegang tot jeugdhulp

In de nieuwe lokale zorgstructuur worden drie niveaus onderscheiden:

- Eigen kracht en de sociale omgeving; dat wil zeggen de bewoners, vrijwilligers en professionals in de wijk en stad, die zelf geen hulpverlener zijn. Zij normaliseren, signaleren en leiden zorgbehoevenden naar ondersteuning.
- De rechtstreeks toegankelijke hulp van en via het wijkteam, de huisarts, het consultatiebureau; elke zorgzoekende kan hier zonder een verwijzing terecht.
- De specialistische zorg en ondersteuning die niet rechtstreeks toegankelijk is. Deze is alleen toegankelijk via het wijkteam, huisarts, jeugdarts en medisch specialist. Voor deze specialistische zorg en ondersteuning is een individuele voorziening nodig.

Vrij-toegankelijke jeugdhulp

In de verordening is onderscheid gemaakt tussen overige (vrij-toegankelijke) en individuele (niet vrij-toegankelijke) voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (zie artikel 2, lid 1 en 2). Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en zijn ouders gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en zijn ouders kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de aanbieder van de vrij-toegankelijke hulp wenden.

Toegang via het wijkteam

Opvoeders en jeugdigen kunnen ook rechtstreeks of via partners in de wijk zoals school, kindcentra, jongerenwerk of politie, terecht bij één van de negen wijkteams van de gemeente. Deze wijkteams werken volgens het principe één gezin, één plan, één regisseur. Opvoeders en jeugdigen hebben straks als ze hulp nodig hebben te maken met één persoon, de wijkcoach uit het wijkteam. De wijkcoach biedt zelf kortdurende ondersteuning zoals opvoed-ondersteuning en gezinscoaching. Wijkcoaches werken vraaggericht, integraal en gezinsgericht. Als er verschillende vormen van hulp nodig zijn in een gezin

(ook combinaties van bijvoorbeeld jeugdhulp en ondersteuning vanuit de Wmo) zorgt de wijkcoach dat dit goed is afgestemd.

De wijkteams vormen ook de toegang tot de specialistische zorg bij hulpvragen die bij de gemeente binnenkomen; de wijkcoach van het wijkteam beslist of en welke specialistische zorg wordt ingezet. De wijze waarop dit proces wordt ingericht, is vastgelegd in deze verordening.

Toegang via huisarts, jeugdarts en medisch specialisten

Ook de huisarts, de jeugdarts en medisch specialisten kunnen ouders en jeugdigen met een hulpvraag doorverwijzen naar specialistische zorg die de gemeente gecontracteerd heeft (of naar het wijkteam). Na een dergelijke verwijzing staat echter nog niet altijd vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de jeugdhulpaanbieders die de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal het in dergelijke situaties de jeugdhulpaanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij verordening heeft gesteld.

Deze verordening regelt welk aanbod van de gemeente alleen via verwijzing of met een besluit van de gemeente toegankelijk is (zie artikel 2). Omdat de gemeente verder geen nadrukkelijke rol speelt bij de rechtstreekse toegang door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist, regelt deze slechts een enkel aspect met betrekking tot het proces (zie artikel 4). Artikel 11 en verder zijn wel van overeenkomstige toepassing.

De wijkteams van de gemeente zijn een betrouwbare en bereikbare partner voor huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten met kennis en kunde van (onder andere) de hulp aan jeugdigen en hun ouders. Hiermee is het wijkteam een logische partner om naar te verwijzen. Voor huisartsen is ook de jeugdartsen een logische partner om naar te verwijzen; voor probleemverheldering en/of verwijzing naar de juiste hulp. Dit laat onverlet dat rechtstreekse verwijzing naar jeugdhulpaanbieders mogelijk is.

Gedwongen kader

Als de veiligheid van het kind in het geding is of wanneer de jongere een strafbaar feit heeft gepleegd, is de hulp en ondersteuning niet meer vrijwillig. We spreken dan binnen het kader van de Jeugdwet van hulp in het gedwongen kader. Het gaat onder andere om Jeugdreclassering, Jeugdbescherming en JeugdzorgPlus. Het Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling neemt hierin een belangrijke positie in. Aan de hand van het advies van de Raad voor de Kinderbescherming bepaalt de rechter welke hulp en ondersteuning nodig is. Steeds wordt afgestemd met de wijkcoach die regievoerder is van de gezinsaanpak.

Regionale samenwerking

Een deel van de specialistische jeugdhulp organiseert de gemeente vanuit de wettelijke verplichting en vanuit efficiency-oogpunt regionaal. Hiervoor is binnen de regio Twente een nieuwe organisatie voor zorg en jeugdhulp Twente (OZJT) ingericht. Hierin zijn inkoop van jeugdzorgPlus, jeugdbescherming, jeugdreclassering, residentiële jeugdhulp, werving van pleegzorg en de crisisdienst (onderdeel spoedhulp) ondergebracht. Ook het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, de advies- en consultatiefunctie, een regionaal reflectiepunt en de inkoop van jeugdhulp zijn door de Twentse organisatie georganiseerd.

Artikelsgewijze toelichting

Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen en delegatie

In artikel 1 worden de begrippen gedefinieerd die cruciaal zijn voor het begrip van de verordening. De Jeugdwet onderscheidt drie typen voorzieningen. Onder het begrip 'andere voorziening' wordt in deze verordening verstaan een voorziening die niet op grond van de Jeugdwet wordt getroffen, maar in het kader van maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, werk en inkomen of zorg. Zie ook artikel 2.9, onder b, van de wet. De individuele voorzieningen en overige voorzieningen zijn opgenomen in artikel 2 van deze verordening. Hoe individuele voorzieningen verkregen kunnen worden, is nader geregeld in artikel 3 en verder.

De definities van 'gesprek' en 'melding' zijn nodig omdat deze begrippen niet zijn gedefinieerd in de wet en het gebruik hier afwijkt van het normale spraakgebruik. De melding is het eerste contact van jeugdigen en ouders met het college om aan te geven dat zij behoefte hebben aan jeugdhulp. De melding (artikel 5) is iets anders dan de aanvraag om een individuele voorziening; dit laatste is geregeld in artikel 9.

Het gesprek is het mondelinge contact bij het onderzoek naar de hulpvraag waarin het college met degene die jeugdhulp vraagt zijn gehele situatie bespreekt ten aanzien van de ondervonden problemen en de gevolgen daarvan en de gewenste resultaten van de te kiezen oplossingen. Dit kunnen in de praktijk ook meerdere gesprekken zijn. De uitvoering van deze gesprekken wordt door het college ge-

mandateerd aan de wijkteams, die een centrale rol hebben in de integrale wijkaanpak voor het nieuwe ondersteuningsstelsel (breder dan jeugdhulp). Als de uitkomst van het gesprek is dat een individuele voorziening wordt ingezet, wordt een ondersteuningsplan opgesteld met daarin de te bereiken doelen en de benodigde ondersteuning. In het geval dat een jeugdige of zijn ouders zelf een persoonlijk plan of een familieplan aanleveren, kan dit worden gezien als ondersteuningsplan (zie artikel 8).

De definitie van 'pgb' is opgenomen omdat de afkorting pgb in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit 'persoonsgebonden budget'. Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als 'jeugdhulp', 'jeugdige' en 'ouder'. In de verordening gebruiken we de begrippen jeugdige en ouder overeenkomstig de Jeugdwet. Indien mogelijk aangeduid algemeen als 'jeugdigen en ouders' en specifiek veelal als 'de jeugdige of zijn ouders'. Gebruik van 'of' impliceert ook de betekenis 'en'. Met de aanduiding 'de jeugdige of zijn ouders' bedoelen we dus: de jeugdige (van bijvoorbeeld 16 jaar of ouder) zelfstandig, de jeugdige met een of beide ouders (in de definitie van artikel 1 van de wet: de gezaghebbend ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder) (bij een jeugdige tussen de 12 en de 16 jaar), of de ouders namens de jeugdige (bij een jeugdige jonger dan 12 jaar).

In artikel 1.1 van de wet is jeugdhulp als volgt gedefinieerd:

- 1°. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen;
- 2°. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
- 3°. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van achttien jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.

Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en 'beschikking' (artikel 1:2 van de Awb).

Artikel 1.2 regelt dat het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp Enschede 2015 wordt vastgesteld door het college, waarin over specifieke onderwerpen een nadere uitwerking kan worden gemaakt. Het betreft de volgende onderwerpen:

- welke overige voorzieningen en individuele voorzieningen op basis van artikel 2, het eerste en tweede lid beschikbaar zijn (artikel 2, lid 3);
- de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld en de kwaliteit van de dienstverlening wordt geborgd (artikel 12, lid 3);
- de kwaliteitseisen die aan de hulpverlening worden gesteld indien deze worden geleverd door een persoon uit het netwerk van de jeugdige of zijn ouder (artikel 12, lid 4, letter d);
- nadere regels over (de wijze van vaststellen van) de hoogte van het pgb-uurtarief voor niet professionele hulpverleners (artikel 12, lid 4, letter e);

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

Dit artikel geeft een nadere uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarin is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. Uit de memorie van toelichting op de wet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente.

Het begrip 'voorziening' is een lastig te vatten begrip. De wetgever waagt zich dan ook niet aan een definitie, maar geeft wel in de memorie van toelichting aan dat de door de gemeente te treffen voorziening zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening kan zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal vaak betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. In artikel 2, eerste lid, worden de vrij-toegankelijke voorzieningen genoemd. Onderdeel hiervan is de wijkteamondersteuning, waardoor iedere jeugdige met een hulpvraag of zijn ouder door het wijkteam kan worden begeleid zonder dat hiervoor een beschikking nodig is.

Voor de niet vrij-toegankelijke vormen van ondersteuning zal door de gemeente (artikel 3 en 5) of door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder (artikel 4) eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of zijn ouders deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben. In artikel 2, tweede lid, is bepaald voor welke voorzieningen dit geldt.

Voorzieningen in de zin van de Jeugdwet zijn gerelateerd aan de driedelige wettelijke definitie van jeugdhulp (zie de toelichting op artikel 1). Een voorziening kan derhalve een breed spectrum van verschillende soorten ondersteuning, hulp en zorg omvatten. Een beschrijving is gewenst omdat de wetgever gemeenten opdraagt ervoor te zorgen dat de burger zich een beeld kan vormen van de voorzieningen in het kader van jeugdhulp. De gemeente Enschede kiest ervoor om mogelijke aanpassingen op deze beschrijving van overige en individuele voorzieningen kenbaar te kunnen maken via het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp (artikel 2.3). Dit geeft ook de ruimte om het aanbod aan voorzieningen verder te ontwikkelen, zonder dat de verordening daarop aangepast moet worden.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via gemeente, indiening hulpvraag

Artikel 3 en 4 vormen de eerste bepalingen ter invulling van de verplichting van artikel 2.9, onder a, van de wet. Hierin is opgenomen dat de gemeenteraad bij verordening in ieder geval regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning van, de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren voor toekenning van een individuele voorziening.

Het college is het bevoegde orgaan om jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. In Enschede mandateert het college deze bevoegdheid aan de wijkteams. Lid 1 van artikel 3 regelt de start van het toegangstraject voor jeugdigen en ouders met een hulpvraag die bij de gemeente (dat wil zeggen bij het wijkteam) binnenkomt. Er kunnen zich twee bijzondere toeleidingssituaties voordoen; deze worden beschreven in lid 2 en 3.

Lid 2 regelt de uitvoering van de verplichting van het college om jeugdhulp in te zetten die nodig wordt geacht in situaties waarbij de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering aan de orde is. In die situaties zal in eerste instantie een beroep moeten worden gedaan op het voorzieningenpakket dat door de gemeente is ingekocht via subsidies dan wel contracten. Maar mocht hierin een leemte bestaan, dan zal het college anderszins in de op haar rustende verplichting moeten voldoen. De tweede bijzondere toeleidingssituatie (lid 3) doet zich voor bij crisissituaties. Beschreven wordt welke mogelijkheden het college heeft om adequaat te reageren. Het gaat dan om situaties waarbij gesloten jeugdhulp nodig is vanwege ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen. Volgens art. 6.1.8 van de wet kan het college hiervoor bij de kinderrechter een verzoek indienen voor een machtiging, een spoedmachtiging of een voorwaardelijke machtiging. Naast de Jeugdwet is ook de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (Wet BOPZ) van kracht. Deze wordt toegepast in geval er sprake is van acute bedreiging van de veiligheid van het kind en/of zijn omgeving. De rechter of burgemeester neemt hiertoe een besluit. Er is dan sprake van gedwongen opname. De gemeente is verplicht de jeugdhulp te leveren waartoe de rechter/burgemeester besluit. Ook bij toepassing van de Wet BOPZ wordt een tijdelijke voorziening getroffen.

In lid 4 van dit artikel is geregeld dat onder andere de jeugdige en ouders die een beroep doen op een overige voorziening (bijvoorbeeld een opvoedcursus), zich hier direct toe kunnen wenden zonder de procedure artikel 5 en verder te hoeven doorlopen.

Artikel 4. Toegang jeugdhulp via huisarts, medisch specialist of jeugdarts

In artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet is geregeld dat, naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp blijft bestaan. Dit laatste geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het vaak de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2).

Als de jeugdige of zijn ouders dit wensen òf in het uitzonderlijke geval dat het college een besluit neemt dat afwijkt van het oordeel van de jeugdhulpaanbieder, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders. Op die manier wordt de jeugdige en zijn ouders de benodigde rechtsbescherming geboden en wordt voorkomen dat het college talloze beschikkingen moet afgeven die hetzelfde luiden als hetgeen de jeugdige of zijn ouders naar het oordeel van de jeugdhulpaanbieder nodig hebben.

Procedurele bepalingen

Artikel 5. Melding hulpvraag

Voor het verkrijgen van een individuele, niet overige voorziening, geldt de in artikel 5 tot en met 9 beschreven procedure. Bij het onderzoek ter beoordeling van een aangemelde hulpvraag zal, zoals beschreven in artikel 7, in een gesprek met de jeugdige en zijn ouders de gehele situatie worden bekeken en kan bijvoorbeeld alsnog worden verwezen naar een overige jeugdhulpvoorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een individuele voorziening.

Artikel 5 lid 1: het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Het college is bevoegd om de toegang tot jeugdhulp te verlenen op grond van de wet. De beslissing over het inzetten van jeugdhulp wordt door het college gemandateerd aan de wijkteams. Ook op andere plaatsen in deze verordening en in de wet waar staat "het college", kan het college deze bevoegdheid mandateren naar ondergeschikten dan wel niet-ondergeschikten op grond van de algemene regels van de Awb.

Zoals in de algemene toelichting al is aangehaald, hebben jeugdigen en ouders onder de Jeugdwet geen wettelijk recht op jeugdzorg en geen individuele aanspraken op jeugdzorg. Wel is er een voorzieningsplicht voor de gemeente en het daaruit voortvloeiende recht van jeugdigen en ouders op een zorgvuldige procedure. Deze verordening bevat een aantal bepalingen die dit moeten waarborgen. Dit betekent niet dat het telkens om een uitvoerig, onnodig bureaucratisch proces gaat. Zo kan het onderzoek (artikel 6), afhankelijk van de inhoud van de melding en de voorbereiding van de jeugdige en zijn ouders, meer of minder uitgebreid zijn. Er kan bovendien hiervan – en in bepaalde gevallen ook van het gesprek (artikel 7) – in overleg met de jeugdige of zijn ouders afgezien worden. Daartegenover staat dat, als dat nodig is, er ook sprake kan zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken. Als de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zal een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden. Komen een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal een gesprek nodig zijn om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. Een onderzoek en gesprek zullen uiteindelijk vaak wel in enige vorm nodig zijn, omdat voor een zorgvuldig te nemen besluit het van belang is dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Ook andere bepalingen (schriftelijke of digitale verslaglegging (artikel 8) en schriftelijke of digitale indiening aanvraag (artikel 9) zijn opgenomen met het oog op een zorgvuldige procedure en in het belang van een zorgvuldige dossiervorming.

Artikel 6. Het onderzoek

Deze bepaling is hier opgenomen om een zorgvuldige procedure te waarborgen en te zorgen dat jeugdigen en hun ouders goed worden geïnformeerd.

Artikel 6 lid 1 dient ter voorbereiding van het gesprek waarbij voor het onderzoek naar aanleiding van de melding relevante bekende gegevens in kaart worden gebracht, zodat cliënten niet worden belast met vragen over zaken die al bekend zijn. Ook is hierdoor een goede afstemming mogelijk met eventuele andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen. De regels met betrekking tot de privacy van betrokkenen en gegevensuitwisseling die gelden op grond van de Jeugdwet en de Wet bescherming persoonsgegevens zijn hierop van overeenkomstige toepassing. Indien gegevens nodig zijn waartoe het college geen toegang heeft in verband met de privacyregels, kan het college de jeugdige of zijn ouders vragen om toestemming om deze op te vragen of in te zien. Het vooronderzoek kan afhankelijk van de inhoud van de melding meer of minder uitgebreid zijn en omvat ook de uitnodiging voor het gesprek.

Artikel 6 lid 2: bij de vaststelling van de datum, het tijdstip en de locatie voor het gesprek kunnen dan ook al wat concrete vragen worden gesteld of aan de jeugdige of zijn ouders worden verzocht om nog een aantal stukken te overleggen. Tevens kan worden beoordeeld of sprake is van een voorliggende voorziening en of het college op grond van artikel 1.2 van de wet al dan niet is gehouden om een voorziening op basis van deze wet te treffen.

Artikel 6 lid 3: wanneer de jeugdige of zijn ouders dat willen, kunnen zij in een persoonlijk plan of een familieplan aangeven wat hun hulpvraag is en welke ondersteuning zij daarbij nodig hebben. Hiermee blijft de regie zoveel mogelijk bij de jeugdige en zijn ouders zelf.

In artikel 6 lid 4 is een bepaling opgenomen ter voorkoming van onnodige bureaucratie. Als de gemeente al een dossier heeft van de jeugdige of zijn ouders, en de jeugdige of zijn ouders geven toestemming om dit dossier te gebruiken, dan kan een vooronderzoek achterwege blijven. Een gesprek over de acute hulpvraag is dan in de regel nog wel nodig.

Artikel 7. Gesprek

Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Daarbij is het van belang dat het onderzoek in samenspraak met de jeugdige en zijn ouders wordt verricht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn ouders te krijgen. Het ligt daarom ook voor de hand dat tijdens een gesprek met de jeugdige en zijn ouders het een en ander wordt besproken. Of dit gesprek op een gemeentelocatie (wijkteam) plaatsvindt, op school, bij de jeugdige of zijn ouders thuis, of bij een andere deskundige zal afhankelijk van de concrete situatie worden besloten. Indien nodig voor het onderzoek, kan ook sprake zijn van meerdere (opeenvolgende) gesprekken.

In het gesprek zou duidelijk moeten worden hoe ook de meest complexe individuele voorzieningen kunnen worden getroffen. De wetgever omkleedt de procedure om te komen tot een individuele voorziening met allerlei waarborgen rond een deskundige beoordeling. Het kan zelfs gaan om diagnostiek om voor een psychiatrische behandeling in aanmerking te komen of voor een verblijf in 24-uursopvang. Dat zijn zwaarwegende beslissingen waaraan professioneel onderzoek en afweging ten grondslag ligt. In het eerste lid is opgenomen dat het gesprek zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Het hangt af van de situatie hoe snel dat kan of moet plaatsvinden.

In de onderdelen a tot en met i zijn de onderwerpen van het gesprek weergegeven. Het betreft uiteraard altijd maatwerk. Indien de jeugdige al bij de gemeente bekend is, zal een aantal gespreksonderwerpen niet meer uitgediept hoeven te worden en zal bijvoorbeeld alleen kunnen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komt een jeugdige of zijn ouders voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en zijn situatie te krijgen. In onderdeel c wordt de eigen kracht van jeugdigen en ouders voorop gesteld overeenkomstig het in de considerans van de wet en de verordening vermelde uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Een te verstrekken voorziening kan ook juist nodig zijn om de mate van probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders en die van de naaste omgeving te versterken.

Ten aanzien van de afstemmingsplicht in onderdeel g valt te denken aan een voorziening die een jeugdige ontvangt op grond van de AWBZ of de Zvw en een voorziening op het gebied van passend onderwijs.

Artikel 8. Het gespreksverslag of ondersteuningsplan

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14 33 841, nr.3) staat hierover dat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een maatwerkvoorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt kunnen zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een individuele voorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Wanneer de noodzaak van een individuele voorziening is vastgesteld, wordt naar aanleiding van het gesprek (de gesprekken) altijd een ondersteuningsplan opgesteld, waarin de gemaakte afspraken inclusief de geformuleerde resultaten en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het persoonlijke plan of familieplan van de jeugdige of zijn ouders kan als ondersteuningsplan worden aangemerkt als het overeenkomt met de uitkomsten van het onderzoek. Het later toevoegen van opmerkingen of het aanbrengen van wijzigingen of het herstellen van feitelijke onjuistheden is eveneens vormvrij (vijfde lid).

Artikel 9. Aanvraag

Deze bepaling is een uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening in ieder geval regels stelt met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening. Een aanvraag is nodig om een beschikking voor een individuele voorziening te verkrijgen.

In de Awb worden regels gegeven omtrent de aanvraag. Deze verordening wijkt daarvan niet af. Op grond van artikel 4:1 van de Awb wordt een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen (hier het college), tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Deze verordening regelt dat een aanvraag niet alleen schriftelijk maar ook digitaal kan worden ingediend. Bij digitale melding is de beveiliging van het berichtenverkeer van en naar de websites geborgd.

In de verordening is geen termijn opgenomen om te beslissen op een aanvraag. De regeling in de Awb geldt onverkort. In artikel 4:13 van de Awb is bepaald dat een beschikking dient te worden gegeven binnen een redelijke termijn van acht weken na ontvangst van de aanvraag. Indien een beschikking niet binnen acht weken kan worden gegeven, dient het bestuursorgaan dit binnen deze termijn aan de aanvrager mede te delen en daarbij een redelijk termijn te noemen waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14, derde lid, van de Awb).

Deze termijnen zijn maximumtermijnen. Indien nodig kan na een melding binnen enkele dagen een individuele voorziening worden verstrekt, in complexe situaties zal in de regel in het belang van een zorgvuldig onderzoek een langere termijn nodig zijn. Bijvoorbeeld, indien een langer durend diagnose-traject benodigd is, kan dit ook tot een wat langere afhandelingsduur van de aanvraag leiden.

Ter voorkoming van onnodige administratieve lasten is in het tweede lid de mogelijkheid opgenomen om een door de jeugdige of zijn ouders ondertekend verslag of ondersteuningsplan dan wel persoonlijk plan of familieplan als aanvraag aan te merken.

Afweging en voorwaarden individuele voorzieningen

Artikel 10. Toekenning individuele voorzieningen

In dit artikel wordt duidelijk gemaakt welke afwegingsfactoren het college hanteert bij toekenning van individuele voorzieningen, inclusief het pgb. Hierbij is het voor het college van belang dat de mate van 'eigen kracht' en het al of niet gedeeltelijk gebruik kunnen maken van een overige of andere voorziening, goed wordt beoordeeld. Dit is vastgelegd in lid 1.

Artikel 10 Lid 2 heeft betrekking op de situatie dat een verwijzing op grond van artikel 3, eerste lid die door het college moet worden uitgevoerd, aan de orde is. Er dient dan een toekenning van een individuele voorziening plaats te vinden, volgens de gangbare middelen zoals in de Awb genoemd.

In artikel 10 lid 3 zijn specifieke bepalingen over het pgb opgenomen. Hierin is aangesloten op artikel 8.1.1 van de wet, dat voor het pgb is aangepast aan de verwante regelgeving met betrekking tot de maatschappelijke ondersteuning als geregeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het gaat daarbij om de motivering van jeugdige en zijn ouder van hun weigering van de door de gemeente geboden individuele voorziening (lid 3, b) en om de kwaliteit van de voorziening die ze met het pgb willen inkopen (lid 3, c).

In artikel 8.1.1, vijfde lid, onderdeel a, van de wet is bepaald dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten van het betrekken van de jeugdhulp van derden hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening. Zo wordt voorkomen dat inkoopvoordelen zouden wegvallen als te veel personen zelf ondersteuning willen inkopen met een pgb. De formulering in artikel 8.1.1 van de wet maakt nog wel mogelijk dat jeugdigen of hun ouders zelf kunnen bijbetalen wanneer het tarief van de door hen gewenste aanbieder duurder is dan het door het college voorgestelde aanbod. Het college kan het pgb dan slechts weigeren voor dat gedeelte dat duurder is dan het door het college voorgesteld aanbod. Deze, uit het amendement Bisschop en Voortman voortvloeiende mogelijkheid is expliciet vastgelegd in lid 3, onder letter d.

In artikel 10 lid 4 is opgenomen dat de jeugdige of zijn ouder verplicht is een format budget plan te hanteren en dit ingevuld binnen 15 dagen bij het College in te dienen.

Artikel 11. Inhoud beschikking

Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige of zijn ouder een voorziening in 'natura' krijgt. Indien gewenst door de jeugdige of zijn ouder bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een pgb.

De bepaling in artikel 11 lid 1 is opgenomen om een zo compleet mogelijk beeld te geven van rechten en plichten van burgers. Om deze reden informeert het college over de mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de beschikking. De mogelijkheid van bezwaar en beroep is geregeld in de Awb en geldt voor alle besluiten. Indien een jeugdige of ouder in bezwaar en beroep wil, heeft hij op grond van de Awb het recht op het indienen van een aanvraag, waarmee een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit kan worden verkregen. In de beschikking kan verwezen worden naar het ondersteuningsplan waarin is opgenomen welke afspraken zijn gemaakt met de jeugdige of zijn ouders inclusief de geformuleerde resultaten en de ingangsdatum en duur van de jeugdhulp., of het te lang uitblijven van een beschikking, geeft de burger op grond van de Awb de toegang tot bezwaar en beroep.

Artikel 11 lid 2 geeft aan welke aanvullende elementen de beschikking voor een voorziening in de vorm van een PGB dient te bevatten.

Artikel 12. Regels voor pgb

Conform het bepaalde in artikel 2.9, onder c, van de wet geeft de verordening in dit artikel, lid 1 en 2 aan op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld en uit welke kosten-componenten het tarief bestaat.

Het derde lid regelt dat het college via het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp nadere regels kan stellen voor de wijze waarop de hoogte van het pgb wordt vastgesteld en de borging van de kwaliteit.

In artikel 12 lid 4 wordt vervolgens gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 8.1.1, vierde lid, van de wet om bij verordening te bepalen onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk, of breder gezegd: niet-professionele hulpverleners. Het uitgangspunt van de wetgever hierbij is dat het pgb voor niet-professionele zorgverleners beperkt dient te blijven tot die gevallen waarin dit aantoonbaar tot betere en effectievere ondersteuning leidt en aantoonbaar doelmatiger is. Daarom is een maximum gesteld aan het tarief dat mag worden uitbetaald aan niet-professionele zorgverleners. Dit maximumtarief voor niet-professionele zorgverlening is van toepassing wanneer:

- een ouder of familielid uit eerste of tweede graad de zorg levert, ook als deze hiervoor wel gediplomeerd is, of;
- de zorgverlener of instelling niet is ingeschreven in het handelsregister als zijnde verlener van zorg.

De hoogte van dit tarief en de wijze waarop het wordt vastgesteld, wordt in het Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp uitgewerkt.

De gemeente vindt het daarnaast belangrijk dat het gebruik van het pgb een vrije keus is van zowel degene aan wie het pgb wordt verstrekt als degene die met het pgb wordt betaald voor geleverde ondersteuning.

Overige bepalingen

Artikel 13. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling is een uitwerking van de bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel D) ingevoegde verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder d, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Ook deze bepaling beoogt het standaardiseren met de regelgeving met betrekking tot de aan elkaar verwante beleidsterreinen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Zie ook de toelichting onder artikel 10. In de toelichting op de nota van wijziging is voorts vermeld dat het tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van individuele voorzieningen. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan. De artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 (oorspronkelijk genummerd: 8.1.1a tot en met 8.1.1c) zijn eveneens bij nota van wijziging en ter standaardisering van de regelgeving aan het wetsvoorstel toegevoegd.

Artikel 13 lid 1 berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet. Ook de overige onderdelen van artikel 8.1.2 en artikel 8.1.3 en 8.1.4 geven handen en voeten aan de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik en zijn opgenomen in deze verordening. De wettekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 is veelal beperkt tot het pgb. Waar mogelijk en zinvol, is dit ter uitwerking van de delegatiebepaling in artikel 2.9, onder d, van de wet, in de verordening uitgebreid tot de individuele voorziening in natura. Hiervoor kan ook steun gevonden worden in de tekst van de toelichting op artikel 8.1.2, waarbij is vermeld dat de in het eerste lid geregelde inlichtingenverplichting als uitgangspunt heeft dat van de jeugdige en zijn ouders aan wie een individuele voorziening of een daaraan gekoppeld pgb is verstrekt, verlangd kan worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of het beroep op die individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb terecht is gedaan. Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.

Artikel 13 lid 2 is geënt op artikel 8.1.4 van de wet. Ook hier is de tot het pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet op grond van het bepaalde in artikel 2.9, onder d, van de wet uitgebreid voor de individuele voorziening in natura.

Artikel 14. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 van de Jeugdwet). Daarbij dient in ieder geval rekening te worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die het college door aanbieders wil laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 15. Klachtenregeling

Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht over toekenning van een individuele voorziening. De gemeente is al op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. De gemeente Enschede heeft dit gedaan in de vigerende Klachtenregeling gemeente Enschede 2006. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan. Voor de melding van klachten over de feitelijke hulpverlening moet de jeugdige of zijn ouders zich richten tot de instelling die de hulpverlening biedt. Indien sprake is van toepassing van de Wet BOPZ moet de jeugdige of zijn ouders zich richten tot de instelling die de hulpverlening biedt.

Artikel 16. Inspraak en medezeggenschap

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen over inspraak en medezeggenschap bij de gemeente. De mogelijkheid tot inspraak en medezeggenschap tegenover de aanbieder is al geregeld in artikel 4.2.4 en verder van de wet.

Regeling van de inspraak en medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. Ingevolge het genoemde artikel van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.

Het eerste lid verwijst naar de Inspraakverordening Enschede 2006 (de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening). Op deze manier wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangevoelen kan raken op ondersteuning.

Met artikel 16 lid 2 wordt de betrokken adviesraad van het college, zijnde de Wmo-raad Enschede, in de gelegenheid gesteld om invulling te kunnen geven aan hun rol als adviesorgaan.

Artikel 17. Inwerkingtreding en citeertitel

De citeertitel geeft aan onder welke benaming deze verordening kan worden aangehaald. Het vermelde jaartal geeft het jaar van vaststelling aan, niet de geldingsduur. Deze is in beginsel onbeperkt vanaf de datum van inwerkingtreding tot het moment van vaststelling van een nieuwe verordening die deze vervangt.